Кредиттик ресурстардын банктар аралык рыногу

(2014-жылдын ноябрь айы)

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда банктар аралык рынокто коммерциялык банктардын ликвиддүүлүгүнүн орто күндүк деңгээлинин 29,2 пайызга, 870,0 млн сомго чейин өсүшү байкалган.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде банктар аралык кредит рыногунда репо шартында операциялар ишке ашырылган. Улуттук жана чет өлкө валютасында кредит боюнча бүтүмдөр банктар ортосунда келишилген эмес. Мында, репо шартында бүтүмдөр жылдык (+2,0 пайыздык пунктка) 8,4 пайыз орточо салмактанып алынган чен боюнча жүзөгө ашырылган. Мындай кредиттердин көлөмү өткөн айдын көрсөткүчүнө салыштырганда 17,9 пайызга төмөндөө менен 3,6 млрд сомду түзгөн.

Ошондой эле кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банктын инструменти “овернайт” кредиттерине карата суроо-талаптын жогорулашы белгиленген, анын көлөмү 1,9 млрд сомду (+55,7 пайызды) түзгөн. “Овернайт” кредити боюнча Улуттук банк тарабынан белгиленген орточо салмактанып алынган чен 10,8 пайызга чейин (+0,7 п.п.) жогорулаган. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк тарабынан кредиттик аукциондордун чегинде 7 күндүк, бир күндүк кредиттер берилген эмес.

2015-жылдын ноябрь айында Улуттук банк коммерциялык банктардын 13,1 млрд сом суммасындагы каражаттарын «овернайт» шартында депозиттерге жайгаштырууну уланткан, бул октябрь айындагы жайгаштырылган суммадан 16,1 пайызга аз болгон.

1-график. Ички банктар аралык кредит рыногундагы бүтүмдөрдүн көлөмдөрүнүн жана пайыздык чендердин динамикасы

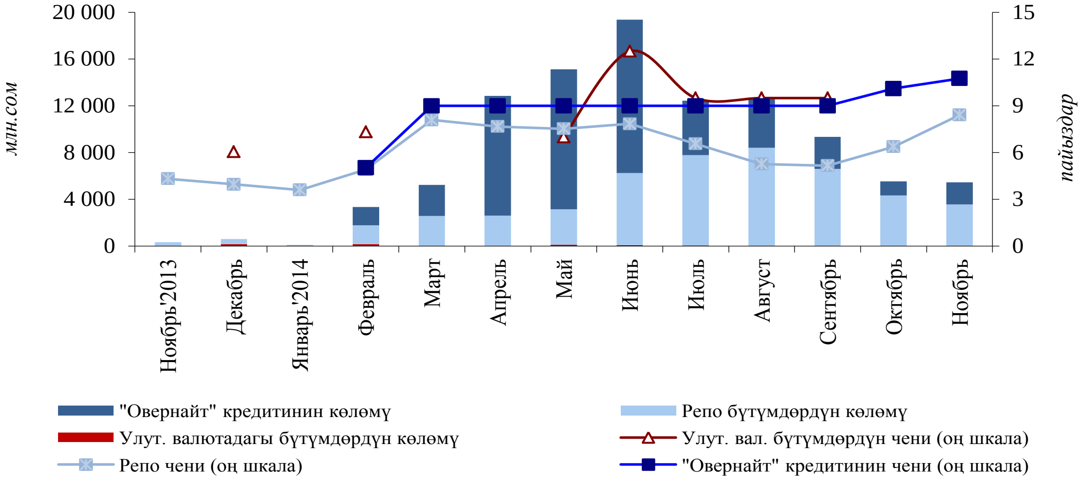

Ай ичинде кредиторлордун концентрациялануу индекси 0,36 - 0,38 чейин, ал эми дебиторлордун концентрациялануу индекси 0,25 - 0,32 чейин өскөн. Мындай индекстердин мааниси рынокто бирдей үлүшкө ээ үч кредиторлордун жана үч карыз алуучунун катышкандыгына туура келет.

2-график. Банктар аралык кредит рыногунда резидент эмес банктар менен чет өлкө валютасындагы бүтүмдөрдүн көлөмүнүн жана пайыздык чендеринин динамикасы

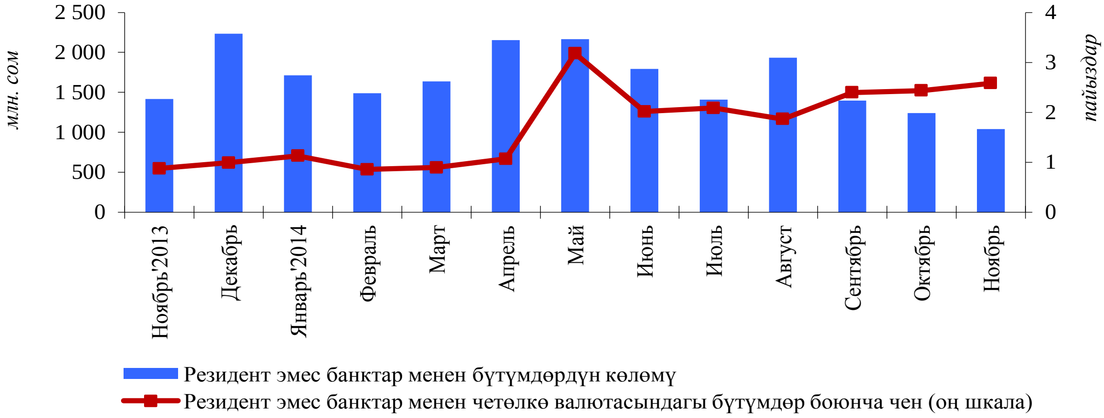

Банктар резидент эместер менен чет өлкө валютасындагы кредиттик бүтүмдөрдүн көлөмү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 16,1 пайызга төмөндөө менен сомдук эквивалентте 1,0 млрд түзгөн. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде банктар-резидент эместер менен ишке ашырылган кредиттик операциялар боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен 2,6 пайыз деңгээлинде сакталган.

1-таблица. Улуттук валютадагы банктар аралык кредиттердин динамикасы (мөөнөттүүлүк боюнча)

Мезгил аралыгы		Жалпы			Анын ичинде бүтүмдөр боюнча																	
					1 күнгө ч-н		2-7 күн		8-14 күн		15-30 күн		31-60 күн		61-90 күн		91-180 күн		181-360 күн		360 күндөн к-н	
		Көлөмү (млн. сом.)	Бүтүм саны	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)
2013	11																					
	12	169,3	3	6,1					40,0	3,0							59,3	7,0	70,0	7,0		
2014	01																					
	02	155,8	3,0	7,3																		
	03																					
	04																					
	05	104,0	1	7,0			104,0	7,0														
	06	78,8	1	12,5															78,8	12,5		
	07	51,9	2	9,5					51,9	9,5												
	08	26,2	1	9,50					26,2	9,50												
	09	26,8	1	9,50					26,8	9,50												
	10	0,0							0,0													
	11	0,0							0,0													

2-таблица. Коммерциялык банктардын репо операциялары (мөөнөттүүлүк боюнча)

Мезгил аралыгы		Жалпы			Анын ичинде бүтүмдөр боюнча																	
					1 күнгө ч-н		2-7 күн		8-14 күн		15-30 күн		31-60 күн		61-90 күн		91-180 күн		181-360 күн		360 күндөн к-н	
		Көлөмү (млн. сом.)	Бүтүм саны	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү (млн. сом.)	Чен (%)
2013	11	317,5	12	4,3	199,0	4,4	118,6	4,2														
	12	419,2	6	4,0	20,0	3,5	399,1	4,0														
2014	01	101,4	3	3,6	66,2	3,5	35,3	3,8														
	02	1626,8	36	4,9	508,0	5,3	1060,3	4,7	58,4	5,0												
	03	2574,9	62	8,1	787,7	8,4	1787,2	7,9														
	04	2606,1	64	7,7	401,3	7,6	2056,6	7,6	148,2	8,4												
	05	3035,2	53	7,5	620,1	7,7	2297,3	7,5	117,9	8,0												
	06	6174,1	76	7,8	3279,6	8,0	2630,4	7,6	215,0	8,5	49,2	8,0										
	07	7717,8	78	6,6	4506,8	6,0	2906,5	7,2	304,6	8,0												
	08	8395,2	59	5,3	4598,9	5,1	3787,0	5,5	9,3	6,0												
	09	6588,7	72	5,2	361,2	4,9	6187,4	5,2	40,1	7,0												
	10	4327,6	74	6,4	375,2	5,9	3823,8	6,4	128,5	7,4												
	11	3 552,1	60	8,41	368 075	8,81	3 111,6	8,38	72 372	8,00												